

In memoriam emeriitdotsent Jüri Samarütel

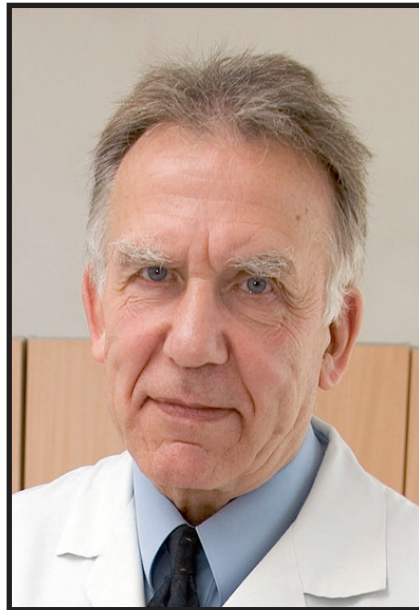
17.04.1938–02.01.2018

Eesti arstiteadust, anestezioloogia ja intensiivravi eriala on tabanud valus kaotus – 2. jaanuaril 2018 lahkus lugupeetud arst ja teadlane, paljude kolleegide õpetaja emeriitdotsent Jüri Samarütel.

Jüri Samarütel sündis 17. aprillil 1938 Tallinnas. Arstihariduse sai ta Tartu Ülikoolis, mille lõpetas 1962. aastal. 1974. aastal kaitses meditsiinkandidaadi väitekirja, 1977. aastal anti talle dotsendi kutse.

Jüri Samarüteli elutöö oli tihe seotud Tartu Ülikooli arstiteaduskonna ja Maarjamõisa Haigla, hiljem Tartu Ülikooli Kliinikumiga. 1962.–1965. aastani töötas ta arst-anestezioloogina Tartu Vabariiklikus Kliinilises Haiglas, aastatel 1965–1968 ja 1971–1975 oli samas anestezioloogiaosakonna juhataja. 1968.–1977. aastani töötas Jüri Samarütel arstiteaduskonna hospitaalkirurgia assistendina, aastatel 1977–1992 sama kateedri dotsendina. Tartu Ülikooli anestezioloogia ja intensiivravi kliiniku moodustamisel 1992. aastal valiti ta kliiniku dotsendiks, kus töötas emeriteerumiseni 2003. aastal.

Dotsent Samarütel oli legendaarne õppejõud. Tema loengud ja praktikumid, üliõpilaste teadustööde juhendamised ning ennekõike anestezioloogia ja intensiivravi eriarstiõppe juhendamine olid

mitme põlvkonna jaoks kliinilise õppe parimaks näidiseks. Jüri Samarüteli juhendamisel või kaasjuhendamisel kaitsi neli kandidaadi- ja doktoritööd, märkimisväärne oli tema panus arstide täienduskoolitusse.

Jüri Samarütel jättis kustumatu jälje Eesti anestezioloogia ja intensiivravi eriala arengusse. Eesti Anestezioloogide Seltsi asutajaliikme ning presidendina aastatel 1979–2003 seisis ta ennekõike selle eest, et maailma teadussaavutused jõuaksid võimalikult kiiresti meie

kliinilisse praktikasse. Sotsiaalministeeriumi erialanõunikuna pani ta aluse anesteesia ohutusnõuete ning intensiivravi standardite juurutamisele vabariigis.

Jüri Samarütel avaldas üle 200 teaduspublikatsiooni. Tema teadustööd vedelikuainevahetusest ja happe-aluse tasakaalust ning kehavälisest vereringest olid teedrajavateks uuringuteks erinevate ravivõtete juurutamisel südamekirurgias, anesteσίας ja operatsioonijärgses ravis. Tema uurimisvaldkondade hulka kuulusid ka anesteesia ja müokardi kaitse südameoperatsioonidel, elektrokardiostimulatsioon, kopsude kunstliku jugavenilatsioon meetodite arendamine ning juurutamine, taaselustamine kliinilisest surmast, regionaal-anesteesia ning anesteesia ohutus. Ta oli mitmekordne Eesti teaduspreemia laureaat, Tartu medali kavaler.

Meenutame Jüri Samarütelit kui pühendunud ning äärmiselt erudeeritud õpetajat, dotsenti selle sõna kõige sügavamas tähenduses. Oma tegevuses seadis ta alati esikohale patsiendi huvid, oli alati aus ja põhimõttekindel.

**Sügava tänutundega
kolleegid Tartu Ülikoolist, Tartu
Ülikooli Kliinikumist ja Eesti
Anestezioloogide Seltsist**